

“-Kİ VE Kİ”NİN YAZIMI

SIFAT YAPAN “-Kİ”

Eklendiği sözcüğü sıfat yapar. Sözcüğe bitişik yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamı bozulur. Ya ismin yerini gösterir: “-deki, -daki, -teki, -taki” biçiminde kullanılır.

Ya da ismin yapılış zamanını verir:

“zama +-ki” sabahki, öğlenki, akşamki, geceki, dünkü, bugünkü, yarınki, geçen haftaki...”

İsme sorulan “Hangi?” sorusunun cevabıdır.

Elimdeki kitabı okumanızı tavsiye ediyorum.

Dolaptaki yemeği ısıtıp yiyeceğim.

Dün akşamki maç çok güzeldi.

Sabahki kahvaltayı çok beğendim.

ZAMİR OLAN “-Kİ”

İsmin yerine kullanılır. Sözcüğe bitişik yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamı bozulur. “-inki, -ınki, -imki, -ımki, -unki, -ünki, -umki, -ümki” biçiminde kullanılır. Cümleye karşılaştırma anlamı katar.

Senin resmin onunkinden daha güzel olmuş.

İzmir’in havası İzmit’inkinden daha sıcak.

Kitabımı unuttum seninkine bakabilir miyim?

Şu ilerdeki ev sizinki mi?

Annemin kitabını değil benimkini getir.

Benim bilgisayarım seninkinden daha hızlı.

BAĞLAÇ OLAN “Kİ”

Sözcükten ayrı yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamı bozulmaz. Fiilden sonra gelen “ki” ler ayrı yazılır.

Öyle yoruldu ki biraz dinleneceğim.

İyi ki benimle gelmişsin.

Yemeklerini düzenli ye ki sağlıklı ol.

Tam evden çıkıyordum ki telefon çaldı.

Bol bol kitap oku ki okuman gelişsin.

Hava soğuk ki ne soğuk. (pekiştirme)

KALIPLAŞMIŞ OLAN “-Kİ”

Zamanla kalıplaşarak bitişik yazılmaya başlanmıştır. “SOMBaHÇeMİ” Sanki-Oysaki-Mademki-Belki-Hâlbuki-Çünkü-Meğerki-İllaki

Oysaki bunu sana daha önce söylemişim.

Sizinle gelemeyeceğim çünkü yorgunum.

Meğerki o çoktan köye gitmiş.

Mademki gelmeyecektin, söyleseydin.

O gelmedi sanıyordum hâlbuki sınıftaymış.